

Dosarul nr. 3ra-796/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: M. Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

Î N C H E I E R E

07 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Anastasiia Pisarenko, reprezentată de avocatul Alexandru Adam,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Anastasiia Pisarenko împotriva Biroului Migrație și Azil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ,

împotriva deciziei din 12 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Anastasiia Pisarenko, reprezentată de avocatul Alexandru Adam și s-a menținut hotărârea din 23 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 16 noiembrie 2018, Anastasiia Pisarenko, reprezentată de avocatul Alexandru Adam, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului de Migrație și Azil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta Anastasiia Pisarenko a indicat că s-a născut în Kazahstan, satul Chismisi, este de naționalitate rusă și de religie xxxxxxxxxxxxxx. Referitor la motivul plecării din țara de origine invocă faptul că fiind adeptă a confesiunii religioase xxxxxxxxxxxxxx la data de 18 iulie 2018 a venit în Republica Moldova pentru a participa la congresul regional al confesiunii nominalizate. La data de 20 aprilie 2017 instanța supremă a xxxxx xxx a menținut decizia privind interzicerea activităților desfășurate de confesiunea religioasă xxxxxxxxxxxxxx, calificând-o ca extremistă.

Reclamanta a relatat că adeptii confesiunii religioase xxxxxxxxxxxxxx sunt lipsiți

de avere și sunt eliberați de la serviciu, iar acțiunile statului împotriva religiei au început din lunile mai - iunie a anului 2017, din momentul intrării în vigoare a legii. Reclamanta a indicat că îi este frică să locuiască în xxxxxxxxxxxx existând riscul de a fi arestată de către organele de poliție pentru faptul că este adepta confesiunii religioase disputate. Motivul plecării din țara de origine și solicitării azilului în Republica Moldova rezidă în dorința de a se stabili cu traiul în acest stat, unde are dreptul la libera exprimare și libertatea de a trăi. Confirmă cele relatate în suportul acțiunii prin rapoartele elaborate de organizațiile internaționale.

Reclamanta consideră că în cazul întoarcerii sale în xxxxxxxxxxxx viața și integritatea sa corporală va fi pusă în pericol, iar condițiile necesare pentru acordarea statutului de refugiat în Republica Moldova au fost întrunite. Mai consideră că decizia Biroului de Migrație și Azil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova în cauză este neîntemeiată, prin care se încalcă grav un șir de principii fundamentale consfințite atât la nivel național, cât la nivel internațional.

Totodată, reclamanta a invocat că circumstanțele mai sus- indicate, au făcut ca solicitantul să se refugieze pentru a nu fi supus amenințărilor rezultate din luptele interne pe motive religioase, care se soldează cu o discriminare din partea mării majorități religioase adepții confesiunii religioase xxxxxxxxxxxx. Suplimentar, reclamanta relevă că, oferirea unei forme de protecție solicitantului de azil se impune din considerentul că refuzul în protecția unui strain care poate fi supus riscurilor psihologice și fiziologice, s-ar echivala conform practicii judiciare a CtEDO drept o încălcare a art. 3 din Convenție, prin admiterea tratamentelor inumane și degradante.

Reclamanta consideră că cade sub incidența art. 16, 17 al Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova și în acest sens, urmează să i se acorde una din formele de protecție prevăzute de legislație-statutul de refugiat, deoarece aceasta este supusă riscului real privind integritatea vieții și sănătății acesteia, ori decizia contestată încalcă dreptul la protecție a solicitantului de azil.

Reclamanta Anastasiia Pisarenko a solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei nr. 86/18/DAI din 22 octombrie 2018 și obligarea acordării unei forme de protecție prevăzute de art.16 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul (în continuare Legea privind azilul) și anume statutul de refugiat.

Prin hotărârea din 23 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Anastasiia Pisarenko împotriva Biroului Migrație și Azil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea deciziei nr. 86/18/DAI din 22 octombrie 2018 și obligarea acordării statutului de refugiat.

Prin decizia din 12 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Anastasiia Pisarenko, reprezentată de avocatul Alexandru Adam și s-a menținut hotărârea din 23 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Anastasiia Pisarenko împotriva Biroului Migrație și Azil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că la data de 22 octombrie 2018 Biroul Migrație și Azil a adoptat decizia nr. 86/18/DAI în temeiul căreia a respins cererea de azil depusă la 13 august 2018 de către cetățeanca Federației Ruse, Anastasiia

Pisarenko. Raționamentele în acest sens a Biroului de Migrație și Azil au rezidat în următoarele: Temerea invocată de solicitanta Anastasiia Pisarenko sub aspectul elementului subiectiv și cel obiectiv nu este bine întemeiată și nu există o probabilitate reală ca în cazul întoarcerii în țara de origine, viața și integritatea corporală a acesteia să fie pusă în pericol, nu există probabilitate rezonabilă ca dânsa să fie supusă unor acțiuni de persecuție. În privința solicitantei pe durata aflării în țara de origine nu au fost întreprinse acte de persecuție asemănătoare celor indicate la art. 42 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul. Dat fiind faptul că nu au fost identificate acte de persecuție nu este identificat nici agentul de persecuție. Alternativa refugiului intern în cazul solicitantei nu este relevantă. Luând în considerare profilul solicitantei precum și faptul că aceasta nu a avut careva probleme în trecut cu autoritățile de stat, nu există motive pentru a crede că solicitanta riscă să fie persecutată la întoarcere în țara de origine. Examinându-se cererea de azil din perspectiva încadrării în elementele definiției protecției umanitare în conformitate cu art. 45 alin. (3) din Legea privind azilul, s-a reținut că, solicitanta de azil nu este expusă unui risc serios de a fi condamnată la moarte sau de a executa o astfel de pedeapsă, aceasta nesăvârșind nici o infracțiune pentru care să fie urmărită de autorități. De asemenea, analizând declarațiile solicitantei s-a stabilit că dânsa nu a fost supusă vătămărilor grave de tortură sau tratamente ori pedepse inumane sau degradante, ea părăsind țara de origine din alte considerente. S-a apreciat că pe teritoriul Federației Ruse nu au loc acțiuni violente generalizate în situații de conflict armat intern sau internațional, solicitanta de azil nu a fost constrânsă să părăsească XXXXXXXXXXXXX în mod forțat, situația din țara de origine nu prezintă un pericol atât pentru viața cât și pentru securitatea acesteia în cazul întoarcerii în țara de origine (f.d. 6-12). Direcția Azil și Integrare a Biroului Migrație și Azil al MAI, în temeiul obligației stabilită de lege are în sarcina sa de a verifica obiectiv și imparțial toate sursele de informații care conțin informații relevante cererii de azil în examinare, de a cerceta toate circumstanțele și de a ține cont de toate împrejurările care redau cât mai obiectiv situația reală a solicitantului și necesitatea acordării protecției de către statul Republica Moldova. Prin urmare, în pricină, Direcția Azil și Integrare a Biroului Migrație și Azil al MAI este obligată în baza legii de a verifica toate circumstanțele invocate de către apelantă în motivarea solicitării sale de azil, în scopul constatării gradului de corespundere a acestora cu realitatea. Or, la examinarea cererii de azil, autoritatea competentă nu este ținută de a constata situația de fapt existentă, independent de argumentele solicitantului.

Instanța de apel a constatat că apelanta Anastasiia Pisarenko și-a părăsit inițial țara de origine XXXXXXXXXXXXX nu din motivul că ar fi fost supusă riscului de persecuție ori vătămărilor grave. Aceasta a intrat pe teritoriul Republicii Moldova cu pașaportul național nr.754900666, eliberat la data de 16 mai 2017 și valabil până la data de 16 mai 2027. Totodată, a prezentat în original pașaportul intern nr. 1812782304, eliberat la data de 22 noiembrie 2012. La 13 august 2018 Anastasiia Pisarenko a solicitat azil în Republica Moldova, fiind la punctul de trecere a frontierei de stat SPF „Otaci”. Referitor la motivul plecării din țara de origine, solicitanta a invocat că este adeptă al confesiei religioase „Martorii lui Iehova”. Dânsa a relatat, că la data de 18 iulie 2018 a venit în Republica Moldova pentru a participa la congresul regional al confesiei religioase „Martorii lui Iehova”.

Solicitantă a informat că la data de 20 aprilie 2017, instanța ierarhic superioară a

Federației Ruse a menținut decizia privind interzicerea activităților confesiei religioase „Martorii lui Iehova”, calificând-o ca extremistă. Tot în acest context, solicitanta a relatat că cei care sunt adepți a confesiunii religioase „Martorii lui Iehova” sunt lipsiți de avere și sunt eliberați de la serviciu și acțiunile din partea statului împotriva religiei au început din lunile mai-iunie a anului 2017, din momentul intrării legii în vigoare pe teritoriul Federației Ruse, prin urmare în XXXXXXXXXXXXX îi este frică să locuiască, deoarece este cu gândul să nu fie arestată de către organele de poliție, din motivul că este adeptă a acestei religii. Referitor la motivul plecării din țara de origine și solicitării azilului în Republica Moldova, solicitanta a invocat că dorește să se stabilească cu traiul pe teritoriul Republicii Moldova, deoarece în Republica Moldova are dreptul la libera exprimare și libertatea de a trăi.

Astfel, analizând cronologic circumstanțele pricinii, instanța de apel a reținut că în speță, nu se confirmă existența temeiurilor pentru acordarea azilului în Republica Moldova. Din probele administrate, nu rezultă expunerea apelantei riscului de a fi persecutată în țara de origine pentru motive de religie, ori motivele invocate, în coroborare cu circumstanțele constatate în cadrul procesului, nu justifică acordarea unei forme de protecție.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 26 mai 2020, Anastasiia Pisarenko, reprezentată de avocatul Alexandru Adam, a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii depuse de Anastasiia Pisarenko.

Recurenta Anastasiia Pisarenko, în motivarea recursului a invocat că la examinarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei în fond, concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, precum și faptul că normele de drept material și procedural au fost aplicate eronat.

Recurenta a indicat că s-a născut în Kazahstan, satul Chismisi, este de naționalitate rusă și de religie xxxxxxxxxxxxxx. Referitor la motivul plecării din țara de origine invocă faptul că, fiind adeptă a confesiunii religioase xxxxxxxxxxxxxx la data de 18 iulie 2018 a venit în Republica Moldova pentru a participa la congresul regional al confesiunii nominalizate. La data de 20 aprilie 2017 instanța supremă a Federației Ruse a menținut decizia privind interzicerea activităților desfășurate de confesiunea religioasă xxxxxxxxxxxxxx, calificând-o ca extremistă.

Recurenta a relatat că adepții confesiunii religioase xxxxxxxxxxxxxx sunt lipsiți de avere și sunt eliberați de la serviciu, iar acțiunile statului împotriva religiei au început din lunile mai - iunie a anului 2017, din momentul intrării în vigoare a legii. Reclamanta a indicat că îi este frică să locuiască în XXXXXXXXXXXXX existând riscul de a fi arestată de către organele de poliție pentru faptul că este adepta confesiunii religioase disputate. Motivul plecării din țara de origine și solicitării azilului în Republica Moldova rezidă în dorința de a se stabili cu traiul în acest stat, unde are dreptul la libera exprimare și libertatea de a trăi. Confirmă cele relatate în suportul acțiunii prin rapoartele elaborate de organizațiile internaționale.

Recurenta a relatat că conform raportului elaborat de BBC: (Instanța supremă a interzis activitatea „Martorilor lui Iehova” pe teritoriu Rusiei din 20 aprilie 2017), www.bbc.com/russian/news-39660756. se menționează: Curtea Supremă a Federației

Ruse, la cererea Ministerului Justiției, a recunoscut că organizația „Martorii lui Iehova” are activitate extremistă în Rusia și a interzis activitatea acesteia pe teritoriul țării. În special în decembrie 2014, Curtea Supremă a Federației Ruse a recunoscut site-ul organizației ca unul extremist precum și trei cărți: „Ceea ce învață cu adevărat Biblia?”, „Abordarea lui Iehova” și „Vino și urmează-mă”. Birourile regionale ale organizației au fost în mod repetat aduse la răspundere administrativă în Rusia, și acuzați în distribuirea materialelor extremiste.

Conform raportului elaborat de: (Agenția informațională a Federației Ruse, din 06 aprilie 2017), <http://tass.ru/obschestvo/4160018>. se menționează: în octombrie 2016, Judecătoria Tver din Moscova a emis un avertisment către "Centrul Administrativ al Martorilor lui Iehova din Rusia" pentru activitățile sale extremiste. Conform legislației ruse, dacă asociația religioasă în termenul stabilit în avertisment nu a înlăturat încălcările comise sau au fost depistate noile încălcări cu semne extremiste organizația este supusă lichidării. La 16 ianuarie Tribunalul Moscovei a recunoscut legitim avertismentul pentru activitățile extremiste îndreptat împotriva organizației Martorii lui Iehova.

Conform raportului elaborat de NTV: și anume <http://www.ntv.ru/novosti/1854878/>, se menționează: Astăzi, Curtea Supremă de Justiție a menținut decizia privind recunoașterea organizației „Martorii lui Iehova,, ca extremistă și a fost interzisă activitatea acesteia. In luna aprilie 2017, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul depus de Ministerul Justiției. A fost emisă decizia privind încetarea imediată a activităților tuturor 395 de oficii a „Martorilor lui Iehova“ din XXXXXXXXXXXXXXX.

Recurenta a relatat că în cazul întoarcerii sale în XXXXXXXXXXXXXXX viața și integritatea sa corporală va fi pusă în pericol, iar condițiile necesare pentru acordarea statutului de refugiat în Republica Moldova au fost întrunite. Mai consideră că decizia Biroului de Migrație și Azil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova în cauză este neîntemeiată, prin care se încalcă grav un șir de principii fundamentale consfințite atât la nivel național, cât la nivel internațional.

Totodată, recurenta a invocat că circumstanțele mai sus-indicate, au făcut ca solicitantul să se refugieze pentru a nu fi supus amenințărilor rezultate din luptele interne pe motive religioase, care se soldează cu o discriminare din partea mării majorități religioase adepții confesiunii religioase XXXXXXXXXXXXXXX. Suplimentar, reclamanta relevă că, oferirea unei forme de protecție solicitantului de azil se impune din considerentul că refuzul în protecția unui strain care poate fi supus riscurilor psihologice și fiziologice.

La 21 iulie 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Biroului Migrație și Azil al MAI copia recursului declarat de Anastasiia Pisarenko împotriva deciziei din 12 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 139).

Completul specializat relevă că intimatul Biroul Migrație și Azil al MAI a recepționat copia recursului expediat de Anastasiia Pisarenko, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 141).

Intimatul Biroul Migrație și Azil al MAI nu și-a valorificat dreptul de a depune referință la recursul declarat de Anastasiia Pisarenko împotriva deciziei din 12 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu

stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul relevă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 12 februarie 2020. Totodată, decizia recurată a fost notificată recurenteii Anastasiia Pisarenko, prin intermediul avocatului sau Alexandru Adam la data de 30 aprilie 2020, fapt ce se confirmă prin dovada de expediere poștală (extras din poșta electronică activă marina.samatic@justice.md) anexată la materialele cauzei (f.d. 129).

În aceste circumstanțe recursul depus de Anastasiia Pisarenko la 26 mai 2020, se consideră a fi depus în termen. (f.d. 131-135)

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursurile se declară inadmisibile în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în

special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, 7 p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul depus de Anastasiia Pisarenko, reprezentată de avocatul Alexandru Adam este inadmisibil.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Anastasiia Pisarenko, reprezentată de avocatul Alexandru Adam se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan